

Rosenlöfs Tryckerimuseum

Rosenlöfs Tryckerimuseum ligger i Gästrikland, några mil från Gävle och Sandviken. Det visar ett tryckeri som tryckt blanketter, anteckningsmaterial och olika kort för uppvaktningar och tack som exempel. Man har inte tryckt tidningar eller böcker. Hittills har museet drivits av en stiftelse men en övergång till att bli föreningsdrivet är på gång. Sandvikens kommun äger anläggningen och en vänförening driver verksamheten. Man har ett driftsbidrag från kommunen och behöver minst en anställd som kan sköta maskinerna. Tryckeriet är också ett bra exempel på hur en verksamhet förändras över tid. Dessutom är allt lämnat som det var. Man kliver in i en annan tid.

Ett skolbesök på tryckeriet omfattar ca 4 timmar inklusive paus för lunch. Inför besöket får man bekanta sig med ord och uttryck som är vanliga inom tryckeri. Man får också fundera på vad en typ är och hur man använder ordet idag. Dessutom får man fundera på vilka bokstäver som är vanligast.

Under besöket får man först en rundvandring för att bekanta sig med tryckeriet. Detta för att förstå i vilken ordning de olika momenten kommer.

Ett starkt tema är noggrannhet eftersom det är en nödvändighet för att kunna driva ett tryckeri.

Man erbjuder två olika arbetspass med praktiskt arbete, som man kan kombinera på olika sätt. Antingen har man båda de praktiska arbetspassen med lunch emellan. Eller så kombinerar man ett praktiskt arbetspass med ett mer teoretiskt pass där man tar upp olika ämnen som t.ex. demokrati, läskunnighet, källkritik eller tryckfrihet. Då får man t.ex. reda på att typograferna hade rätt att bära värja!

Det ena praktiska arbetspasset provar man att marmorera, vilket var vanligt att man gjorde på t.ex. bokföringsböcker då man lätt kan se om blad rivs ut innan sidnummer infördes. Sen blir det snyggt också. Man får också binda ihop några sidor och vika papper till exempelvis ett kuvert eller inbjudningskort.

Det andra praktiska arbetspasset provar att sätta ihop några bokstäver och sedan trycka detta på förtryckta kort i en mindre maskin, korrekturpressen. Därefter kan man färglägga det man tryckt.

Efter besöket får skolan fortsätta diskussioner om demokrati, tryckfrihet, och betydelsen av att kunna läsa.